

Lectures amb substància: Sant Jordi des del marge, la crítica i la imaginació

Publicat per [Interacció](#) [1] el 22/04/2025 - 16:42 | Última modificació: 08/04/2026 - 10:06

Set llibres per regalar. Dotze per repensar. I una pila més per pendents. Aquest Sant Jordi, des d'Interacció hem seguit el rastre lector d'algunes veus del sector cultural que han compartit les seves reflexions amb nosaltres. En comptes de fer una llista d'autors i recomanacions, et proposem una lectura transversal dels temes que les travessen. Perquè, sovint, els llibres que ens acompanyen també diuen molt del món que volem construir.

Pensar la cultura com a sistema viu

Moltes de les veus que hem escoltat posen la mirada en la cultura com a ecosistema complex, travessat per tensions i potencialitats. Des de la mediació fins a la institucionalitat, les lectures recomanades conviden a pensar la pràctica cultural com a espai de responsabilitat, però també d'imaginació radical. Hi ressonen noms com *Jazmín Beirak*, *Sara Torres-Vega*, *Franco Berardi* o *Josep Maria Aragay*, que reflexionen sobre com operem dins i fora de les estructures existents.

Algoritmes, intel·ligència artificial i poder

El món digital és present amb força: *Algoritmocràcia* (Grimonpont), *Utopías digitales* (Cancela) i *Una teoría crítica de la inteligencia artificial* (Innerarity) són algunes de les lectures actuals que ajuden a pensar el present tecnològic des d'una òptica crítica. Ingrid Guardiola, a més, recupera pensadors com *Mumford*, *Kracauer* o *Fisher* per entendre d'on venim i cap a on podríem anar.

Territori, ruralitats i vulnerabilitat

Algunes lectures ens conviden a pensar el territori des d'una mirada situada i crítica. Des de la memòria viscuda fins a la recerca aplicada, l'experiència personal i el pensament del comú es troben. Rosa Cerarols recomana *Libre*, de Lea Ypi, una autobiografia política que explora la construcció de la llibertat a l'Albània postcomunista. Sara Torres-Vega, amb *Mediar el futuro*, aprofundeix en les ruralitats com a espais de mediació i cura. Des d'aquesta òptica, el marge no és només geografia, sinó una posició crítica des d'on repensar les relacions centre-perifèria i els límits planetaris.

Fracàs, dissidència i desig

Què passa quan l'art deixa de voler agradar? *El arte queer del fracaso* (Jack Halberstam) i *Teoría King Kong* (Virginie Despentes) aposten per formes creatives de dissidència, que desactiven el guió normatiu del progrés, l'èxit o la productivitat. Una crítica radical que també es pot llegir com una celebració de l'estrany, el marginal i l'imprevist.

Filosofia, ciència-ficció i humor improbable

Algunes recomanacions d'aquest any també obren finestres a la filosofia especulativa i la narrativa experimental. *Tiempo de espera* (Santi López Petit), *Living surfaces* (Gil-Fournier i Parikka) o *L'Escrita* (Perejaume) conviden a lectures lentes, pertorbadores i plenes de capes. I en el terreny de la ficció, una sorpresa: *El napoleó de Notthing Hill* (Chesterton) i *Els habitants del pis 200* (Elvira Augusta Lewi), dues propostes on l'absurd i la ciència-ficció es donen la mà.

Aquest Sant Jordi, regala lectura crítica

No cal ser especialista ni militant per deixar-se interpel·lar per aquestes lectures. Són llibres que posen en joc preguntes potents i que poden ser bones companyies per a qualsevol agent cultural que es preguntí com fer millor la seva feina... o com fer-la d'una altra manera.

Si aquest Sant Jordi busques una lectura amb substància, aquí tens un bon punt de partida. I si vols veure els articles complets on han aparegut aquestes recomanacions, aquí tens l'enllaç a cadascun: [Ingrid Guardiola](#) [2]; [Cristian Añó Frohlich](#) [3]; [Rosa Cerarols](#) [4]; [Josep Maria Aragay](#) [5] i [Anna Cerdà Callís](#) [6]

Referències bibliogràfiques

Beirak, J. (2023). *Cultura ingobernable: El poder transformador de la cultura crítica*. Trama Editorial.

Berardi, F. (Bifo). (2022). *Contra el arte y el artista*. Caja Negra.

Boym, S. (2001). *The future of nostalgia*. Basic Books.

Cancela, E. (2025). *Utopías digitales*. Verso Books.

Chesterton, G. K. (1904). *The Napoleon of Notting Hill*. Bodley Head. (Traducció al català disponible a Edicions de 1984, 2023 aprox.)

Despentes, V. (2006). *King Kong théorie*. Grasset. (Versió en castellà: *Teoría King Kong*, Random House, 2018).

Fisher, M. (2009). *Capitalist realism: Is there no alternative?* Zero Books.

Gil-Fournier, A., i Parikka, J. (2024). *Living surfaces*. MIT Press.

Grimonpont, A. (2024). *Algoritmocràcia: Qui controla els nostres algoritmes?* Llibres del Segle.

Halberstam, J. (2011). *The queer art of failure*. Duke University Press.

- Innerarity, D. (2024). *Una teoria crítica de la intel·ligència artificial*. Galaxia Gutenberg.
- Kracauer, S. (1960). *Theory of film: The redemption of physical reality*. Oxford University Press.
- Lewi, E. A. (1936/2023). *Els habitants del pis 200*. Males Herbes.
- López Petit, S. (2025). *Tiempo de espera: Marx, Artaud y la fuerza del dolor*. Verso Books.
- Miessen, M. (2010). *The nightmare of participation: Crossbench praxis as a mode of criticality*. Sternberg Press.
- Mumford, L. (1961). *The city in history*. Harcourt.
- Perejaume. (2024). *L'Escrita*. Bòlit
- Srnicek, N. (2017). *Platform capitalism*. Polity Press.
- Torres Vega, S. (2023). *Mediar el futuro: Educación artística y cultura visual*. Akal.
- Wengrow, D., i Graeber, D. (2021). *The dawn of everything: A new history of humanity*. Allen Lane.
- Ypi, L. (2021). *Free: Coming of age at the end of history*. Allen Lane. (Traducció al castellà: *Libre*, Anagrama, 2022).

Categories: Bibliografia

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: pensament cultural

Etiquetes: recerca cultural

Etiquetes: valor públic de la cultura

Etiquetes: educació i cultura

Etiquetes: polítiques culturals

- [7]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2025/04/sant-jordi>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/news/2025/04/guardiolain>

[3] <https://interaccio.diba.cat/news/2024/09/anofc>

[4] <https://interaccio.diba.cat/news/2025/03/cerarolsr>

[5] <https://interaccio.diba.cat/news/2024/10/aragaybj>

[6] <https://interaccio.diba.cat/news/2024/07/consells/anna-cerda-callis>

[7] <https://interaccio.diba.cat/node/9990>